

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ หุบป่าตาดไฮมสเตรย์ จ.อุทัยธานี
๒๑-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ หุบป่าตาดโฮมสเตย์ จ.อุทัยธานี ๒๑-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๒๑-๒๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ได้รับเชิญจากคุณเบญจวรรณ รัศมีสุวรรณกุล ไปพักผ่อนที่หุบป่าตาดโฮมสเตย์ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับเพื่อน ๆ สหายธรรมในกลุ่มของคุณเบญจวรรณ ๑๘ ท่าน หนึ่งใครขอเรียนว่า กระทั่ง ณ กาลครั้งหนึ่ง ตอนนี้จะดูพิเศษแตกต่างจากตอนอื่น ๆ ด้วยเหตุที่เป็นการจัดใจของท่านเจ้าภาพที่จะเชิญท่านอาจารย์ไปพักผ่อนเท่านั้น ภาพและความทรงจำจึงเป็นไปในรูปแบบสบาย ๆ ทั้งเรื่องเล่าและเรื่องของธรรมที่ท่านอาจารย์มีเมตตาแสดงในวันสุดท้ายของการพักผ่อน

www.dhammadhome.com

อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง อุทัยธานี
๒๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ข้าพเจ้าและครอบครัวได้รับเชิญจากคุณเบญจให้ร่วมเดินทางไปด้วย ซึ่งก็เป็นความยินดีและเต็มใจอย่างยิ่ง เนื่องจากจังหวัดอุทัยธานีเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับจังหวัดชัยนาทที่เป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้า ครอบครัวของคุณพ่อ คุณปู่และคุณย่า อยู่ที่อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท จากวัดสิงห์ไปอุทัยธานีก็เพียงระยะทาง ๑๑ กิโลเมตรเท่านั้นเอง

เมื่อพูดถึงเรื่องเก่า บ้านเก่า (ในชาตินี้ ชาติก่อน ๆ บ้านเก่าอยู่ที่ไหนไม่อาจทราบได้) ก็นึกถึงว่า เรื่องกรรมและผลของกรรม หรือจะพูดว่าบุญและผลของบุญที่ได้เคย

กระทำไว้แต่ปางก่อน ที่ได้สะสมอภัยภัยที่จะพึงและเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอดีตได้ทรงตรัสรู้และทรงแสดงมาตามสมควร จึงให้ได้มาพบท่านอาจารย์และพระธรรมคำสอนอีกในชาตินี้ ทั้งยังจะเป็นครั้งหนึ่งที่นำจดจำสำหรับข้าพเจ้า ที่ท่านอาจารย์เดินทางผ่านมายังถิ่นฐานบ้านเกิดของข้าพเจ้าในครั้งนี้

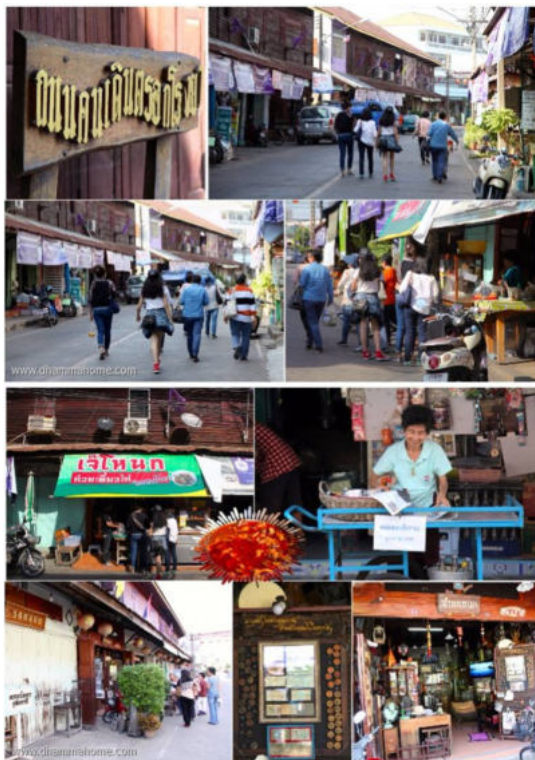

และที่จะกล่าวถึงอีกอย่างหนึ่งก็คือ การที่ได้พบกับพี่บรรอ เพื่อนสนิทในกลุ่มของคุณเบญ พี่บรรอเป็นพี่สาวของเพื่อนถึงสองคนของข้าพเจ้าในสมัยเด็กที่อำเภอวัดสิงห์ คือ อวยพรและไพฑูรย์ เห็นถึงความวิจิตรของกรรม

ที่ได้เคยกระทำไว้ในอดีตให้บุคคลได้มาพบเจอกัน ซึ่งก็ไม่ใช่ความบังเอิญอย่างที่ใคร ๆ ที่ไม่ได้ศึกษารวมกล่าวบ่อย ๆ แต่เพราะบุญที่ได้เคยกระทำไว้ให้ได้มาพบกันในหนทางอันอาจหาญ ร่าเริง ยาวนานของสังสารวัฏ เพื่อได้อบรมเจริญปัญญา เจริญกุศล ประการต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นมิตรที่แท้ต่อกัน เดินไปในหนทางอันอบอุ่นยาวไกลด้วยกัน ซึ่งเป็นขณะของกุศลกรรมที่มีค่าในสังสารวัฏ อันจะสะสมไว้ สะสมไว้ เป็นที่พึ่งแก่บุคคลอย่างแท้จริงตลอดการเดินทางอันยาวไกล ซึ่งจะสิ้นสุดได้ในวันหนึ่ง จากการสะสมความเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในทุก ๆ ขณะนี้เอง ด้วยการฟังและเข้าใจพระธรรม บ่อย ๆ เนือง ๆ บ่อย ๆ เนือง ๆ มันคงขึ้น มันคงขึ้น ทีละเล็ก ทีละน้อย สะสมไป เป็นชีวิตที่มีค่า สมดังคำกล่าวที่ว่า "มีชีวิตอยู่ เพื่อปัญญาปรากฏ"

ข้าพเจ้าพร้อมคุณภรรยาและน้องตอง ออกเดินทางจากบ้านแต่เช้าตรู่เพื่อไปแวะรับคุณแอ้ว (นภา จันทรางศุ) ที่บ้านบางกรวย แล้วออกเดินทางไปอุทัยธานี แวะรับประทานอาหารเช้าที่สุพรรณบุรี แล้วเดินทางต่อไปยังชัยนาท แวะอำเภอดสิงห์ เพื่อไปดูแลและจ่ายค่าตัดหญ้ารอบบริเวณบ้านเก่าที่อยู่ริมแม่น้ำท่าจีน สมบัติที่บรรพบุรุษทิ้งไว้ให้ (เป็นภาระ) ซึ่งมีความเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา เป็นอนุสติเตือนใจในความจริงที่ว่า มีก็เหมือนไม่มี และมีเมื่อคิด เมื่อไม่คิด บ้านหลังนี้ก็ไม่มี ปีหนึ่งจึงจะมาสักหนมาดู (เฉย ๆ) และมาจ่ายค่าตัดหญ้าให้คนที่กรุณาทำให้ ทรัพย์ที่เป็นประโยชน์จริง ๆ คือ อริยทรัพย์ ความเข้าใจธรรมะ ประเสริฐที่สุด ทรัพย์ที่เห็นอยู่นี้เพียงเตือนให้ระลึกถึงความจริงที่แท้ของการมีชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท และเข้าใจว่าประโยชน์ที่แท้จริงของการมีทรัพย์นั้นคืออะไรกันแน่ ทั้ง ๆ ที่มีอยู่ก็อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์เลยจนตายจากไปก็ได้ มีก็เหมือนไม่มี เป็นคำพูดที่ทำให้คิดได้ในหลายมุมตามการสะสม

เสร็จจากดูบ้าน ก็ไปดูที่นาที่บรรพบุรุษทิ้งไว้ให้อีกเช่นกัน นากว่า ๕๐ ไร่ ที่ตลอดชีวิตมาจนบัดนี้ ไปเดินดูนับครั้งได้ จะป่วยกล่าวไปไปถึงลูก ๆ ซึ่งเป็นแต่ลูกสาวทั้งสิ้น ที่มาดูนากับพ่อไม่กี่หน จนครั้งสุดท้ายมากับน้องตอง เลยถามว่าอยากได้ไหม? เธอเดินวนดูแล้วบอกว่า ไม่เอา (ฮahaha) จึงตัดสินใจบอกขายซึ่งก็เกือบจะขายให้ท่านผู้ว่าฯ ชัยนาทเมื่อปีก่อนได้แล้ว แต่ท่านอยากได้ที่จำนวนมากกว่านี้เพื่อทำโครงการเกษตรสาธิต เมื่อติดต่อขอซื้อที่ข้างเคียงเพิ่มไม่ได้จึงเปลี่ยนไปซื้อที่อื่นแทน

บุญของข้าพเจ้าที่จะได้รับทรัพย์ (เงิน) จึงค้างคามาจนปัจจุบัน พุดไปแล้วก็รู้สึกว่าจะเป็นคนมั่งมีทรัพย์สินคนหนึ่งหรืออะไร แต่ทว่าอย่าลืมนะที่นาบ้านนอกทั้งหมดนี้ ถ้าขายก็ได้เงินเพียงไม่กี่ล้าน นำมาซื้อบ้านเดี่ยวเนื้อที่ไม่กี่ตารางวาในกรุงเทพฯ ได้สักหลัง

หนึ่งเท่านั้นเอง จึงสารภาพไว้ในที่นี้ว่า แต่ก่อนเคยคิดเล่น ๆ ว่าปู้ต่ายายายน่าจะมาซื้อที่ดินแถว ๆ ซอยอโศกที่สุขุมวิทไว้บ้าง เพราะป้าเคยเล่าว่าญาติห่าง ๆ กันมาซื้อไว้สมัยนั้นไร่ละสองสามร้อยบาทเท่านั้นเอง ต่อมาลูกหลานขายไปได้เงินหลายร้อยล้าน ถ้าซื้อไว้บ้างสักไร่สองไร่ ป่านนี้ข้าพเจ้าคงรวยไม่รู้เรื่องไปแล้ว (ฮ่าา) ทั้งหมดทั้งมวลก็คือเพราะทำบุญมาแค่นี้นั่นเอง โลกะ ความติดข้องเพื่อนสนิทนี้ไม่ปล่อยเลย คอยกระซิบนินยไป นินยไป น่าจะมีมากกว่านี้อยู่เสมอ ๆ ช่วงเป็นเพื่อนสนิทที่น่ารังเกียจอะไรปานนี้สรุปว่า เดียวก็รู้ว่า ถ้าที่นาคือของเราจริง ๆ ต้องขายได้ขณะที่เรามีชีวิตอยู่และนำเงินที่ขายได้มาทำตามความต้องการอื่นๆ (ตามแต่นายใหญ่จะสั่งการ) แต่ถ้าตายไปเสียก่อนที่จะได้ขาย ก็ไม่ใช่ของเราแน่นอน หรือแม้จะขายได้ก็อย่าคิดว่าจะได้ใช้เงินนั้น อาจตายก่อนได้ใช้เงินก็เป็นไปได้อีกเช่นกัน เห็นความเป็นอนัตตาที่มั่นคงขึ้นไหม นี่ถามตัวเองนะครับ

เห็นได้ เห็นแล้ว และเห็นอยู่ ในปัจจุบัน

สัตว์โลกเป็นที่ดูผลของบุญและบาป วาจาัสจจะที่เป็นปัจจัยให้บุคคลที่เริ่มเข้าใจธรรมะ น้อมไปสู่ศรัทธาที่มั่นคงขึ้น ในการที่จะอดทนและเพียรที่จะฟังและเข้าใจความ

ขออภัยที่ปรารถนาให้ฟัง นาน ๆ ก็ขออนุญาตสักหนหนึ่งก็แล้วกันนะครับ เมื่อเหตุปัจจัยเป็นไปกับเรื่องราวที่ได้มีโอกาสเดินทางผ่านมาบ้านเก่า ถิ่นเกิด ร่วมกับท่านอาจารย์และสหายธรรมเช่นนี้แล้ว ก็เพียงเล่าให้ท่านได้ฟังเล่นเพลิน ๆ ทุกอย่างเป็นธรรมะที่เกิดขึ้นแล้วเป็นปกติ ไม่มีใครไปทำให้เกิดแต่เกิดเอง และเกิดแล้วด้วย ตามเหตุตามปัจจัย เมื่อได้มาศึกษาธรรม จึงทำให้เข้าใจชีวิตและการสะสมของตนเอง ซึ่งหาใช่ใครไม่ แต่เป็นจิตที่สะสมทั้งกุศลและอกุศลมายาวนานในสังสารวัฏ ซึ่งให้ผลทั้งดี ทั้งไม่ดีที่

จริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงมีพระมหากรุณาแสดงไว้ คำสอนทั้งหมดยังคงอยู่ครบถ้วนสมบูรณ์ และถูกนำมาแสดงให้พวกเราได้เข้าใจได้ตามกำลังปัญญาความเข้าใจของแต่ละคน โดยท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ นานร่วมหกสิบปีมาแล้ว

หุบป่าตาด จังหวัดอุทัยธานี มีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เพียงราว ๒๔๐ กิโลเมตรเท่านั้น และจากตัวจังหวัดไปยังหุบป่าตาดอีกราว ๕๐ กิโลเมตร ระหว่างทางก็มีการแวะเที่ยวตลาดโบราณร้อยปีสามชุก ที่จังหวัดสุพรรณบุรี และแวะรับประทานอาหารกลางวัน The Sun House หน้าวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี ซึ่งเป็นร้านที่ทำสัปดาห์อร่อยที่สุดในจังหวัดอุทัยธานี ตามที่คุณเบญจ ฟ้าบรรจอร์และเพื่อน ๆ ได้มาทดสอบฝีมือ

แล้วหลายครั้งยอมรับว่าอร่อยจริง ๆ ครับ ทราบว่าราคาไม่แพงด้วย ใครไปอุทัยธานี ก็เชิญแวะได้นะครับ ทางที่ดีควรโทรไปก่อนล่วงหน้า เพื่อทางร้านจะได้จัดเตรียมอาหารไว้ให้ตรงกับความต้องการ

การเดินทางมาที่หุบป่าตาดในครั้งนี้ เป็นความตั้งใจของคุณเบญที่นำชื่นชมและอนุโมทนาอย่างยิ่ง ที่จะให้ท่านอาจารย์ได้พักผ่อนจริง ๆ ตามอริยาศัย ไม่มีการกำหนด

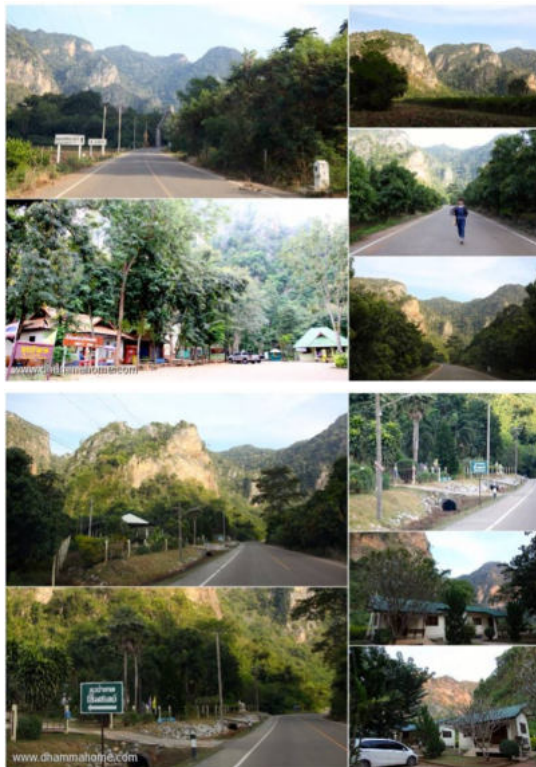
อะไรที่เป็นการตายตัว และไม่มีกำหนดการสนทนาธรรมด้วย เพราะทุกท่านทราบว่าท่านอาจารย์ท่านพุทธธรรมะตลอดเวลาที่ได้สนทนากับท่านอยู่แล้ว ไม่ต้องมีพิธีรีตองใด ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า น่าอนุโมทนามาก เพราะส่วนใหญ่ ชีวิตของท่านอาจารย์มีกำหนดการ

ที่รับเชิญเต็มยาวตลอดมาและยาวไปเกือบทั้งปีแล้วนั้น ท่านต้องตื่นแต่เช้าเพื่อรอคนมารับท่านไปตามคำเชิญ และเมื่อไปถึง ท่านก็ต้องนั่งสนทนาธรรมเป็นเวลานานหลายชั่วโมง ทั้งเช้าและบ่าย อาจเลยไปถึงค่ำด้วยในบางครั้ง คนฟังธรรมตลอดสองสามชั่วโมงยังลุกไปเข้าห้องน้ำทำอะไรต่ออะไรได้ แต่ท่านอาจารย์นั่งยาวไม่ลุกเข้าห้องน้ำเลยจนตลอดจบการสนทนาในแต่ละช่วง ซึ่งเป็นสองชั่วโมงบ้าง สามชั่วโมงบ้าง เป็น

เช่นนี้มาตลอดระยะเวลาร่วมหกสิบปี จนบัดนี้ท่านอาจารย์มีอายุเก้าสิบปีในปีแล้ว

ท่านอาจารย์เคยกล่าวกับข้าพเจ้าครั้งหนึ่งเมื่อตอนที่คุณเบญเชิญท่านไปสนทนาธรรมที่ตลาดบางหลวงว่า ท่านชอบที่จะตื่นขึ้นในตอนเช้าแบบสบาย ๆ (ซึ่งข้าพเจ้าคิดเอาเองว่า เวลาเช่นนั้นสำหรับท่านแทบจะไม่มีเลย) การที่คุณเบญมีกุศลศรัทธาและกุศลเจตนาที่แน่วแน่ในการที่เชิญให้ท่านได้มาพักผ่อนจริง ๆ ตามอริยาศัยของท่านเช่นนี้ จึงน่าอนุโมทนาอย่างที่สุด

หุบป่าตาด เป็นป่าดึกดำบรรพ์ในหุบเขาหินปูนที่ล้อมรอบป่าต้นตาดที่ขึ้นเบียดกันแน่นขนัด อันเป็นที่มาของชื่อ “หุบป่าตาด” ซึ่ง “ต้นตาด” หรือ “ต้นตำว” (*Aranga pinnata* (Wrum.) Merr.) เป็นพืชในตระกูลปาล์มดึกดำบรรพ์ที่หาได้ยาก และมักจะขึ้นตามป่าดงดิบที่มีอากาศชื้นและหนาวเย็น บริเวณโดยรอบของหุบป่าตาดนี้เป็นระบบนิเวศน์ที่ค่อนข้างปิดเนื่องจากมีทางเข้าออกทางเดียว แสงแดดจะส่องถึงเฉพาะช่วงเวลาเช้าถึงบ่ายแก่ๆ

ต้นตาดจึงเติบโตได้ดี ลูกตาดที่เป็นทะลายใหญ่สีดำบนยอดต้นนั้น เนื้อในมีลักษณะคล้ายลูกชิด สามารถนำไปต้มกินได้ แต่ไม่เป็นที่นิยมกันเนื่องจากมีเนื้อค่อนข้างน้อยนั่นเอง นำไปเที่ยวไปชมมากครับ

อันดับต่อไป ขอถอดความการสนทนา ซึ่งเป็นการสนทนาหลังอาหารเช้าของวันสุดท้ายก่อนเดินทางกลับ ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า ควรนำความการสนทนาบางตอนทั้งที่เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพร่างกายของท่านอาจารย์มาปรารภกับทุก ๆ ท่าน และความ

การสนทนาที่ท่านอาจารย์ได้เมตตากล่าวถึงความละเอียด ลึกซึ้งของการอบรมเจริญปัญญา หรือสติปัฏฐาน ก็แล้วแต่จะอยากจะเรียกชื่อ มาฝากให้ทุกท่านได้พิจารณาเช่นเคย ซึ่งทุกท่านคงทราบดีแล้วว่า ความการสนทนาธรรมที่เป็นการส่วนตัวกับท่านอาจารย์นั้น ยอดเยี่ยมเพียงไหน และไม่สามารถหาได้จากที่ไหนแน่นอน นอกจากที่นี้ละครับ

อนึ่ง คุณเบญจวรรณ รัชมีสุวรรณกุล ได้เล่าความเป็นมาของตนเองที่ได้มาพบกับท่านอาจารย์ว่า หลังจากที่เธอได้ทำภารกิจหน้าที่เลี้ยงดูคุณแม่จนวาระสุดท้ายเสร็จสิ้นแล้ว เธอก็วางแผนชีวิตที่เหลืออยู่ของเธอและดำเนินตามแผนนั้นทันทีโดยเรียบร้อย กล่าวคือ จัดการเรื่องธุรกิจให้มีระบบที่เธอสามารถที่จะบริหารโดยมีเวลาอิสระอย่างเต็มที่ ซึ่งเธอตั้งใจที่จะใช้เวลาที่เหลืออยู่ไปกับการท่องเที่ยวและทำบุญทำกุศล คุณเบญจวรรณเล่าว่า ไปร่วมสนทนาธรรมครั้งแรกกับ

ท่านอาจารย์ที่ไร่คุณกุล
วังน้ำเขียว ๒๐ มิถุนายน
๒๕๕๕

เพื่อเป็นประโยชน์ในการที่จะได้เห็นถึงการสะสมมาของแต่ละบุคคล จึงจะขออนุญาตถอดความที่คุณเบญได้เล่าไว้ในตอนท้ายของการสนทนาที่หุบป่าตาดโฮมสเตย์ในเช้าวันนั้นมาให้ท่านได้ฟังด้วย ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า น่าจะเป็นประโยชน์แก่การอ่านและพิจารณา ดังนี้

คุณเบญ :

"...ไปวังน้ำเขียวครั้งแรก แรก ๆ ไปก็ฟังแล้วก็จะบอกว่ารู้เรื่องไหม? ไม่รู้ แต่สงสัยคำ "แข็ง" ตรงไหนแข็ง เกิด ดับ ก็มองซ้ายมองขวา แข็งดับ แข็งดับ กิ่ง ๆ แรก ๆ กิ่ง ๆ แต่ก็ได้บอกได้ว่า ไม่รู้เรื่องเลย แต่ก็คิดว่า เหมือนถึงเวลาที่ตัวเองเคยขอไฉนนานเป็นยี่สิบ สามสิบปีแล้วว่า หมดภารกิจอะไรอย่างนี้ เราอยากมาทางนี้ ใจคืออยากมาทางนี้ ก็เลยบอกกับตัวเองว่า เดี่ยวต้องค่อย ๆ ฟัง เราต้องค่อย ๆ ฟังแต่ไม่ได้บอกว่าฟังไม่เห็นรู้เรื่องเลย อะไรแข็งแต่ตอนนั้นคือไม่รู้เลย แข็งก็ยังอยู่ ก็ลองคิดว่าแข็งจากอะไร อย่างนี้แข็งใช่ไหม? คือ คิดด้วยตัวเอง แข็ง จับโต๊ะ คือต้องแข็งแน่ คืออะไรที่จับแล้วแข็งมันต้องแข็งแน่ แล้วอะไรมันเกิดแล้วทำไมดับ? ก็ยังเห็นอยู่ ท่านก็พูดว่า เห็นไหมนี้ นั่งกันอยู่ ดอกไม้ก็อยู่ตรงนี้ ดอกไม้ก็สวย เห็นแล้ว

ใช่ไหม? ดับหรือยัง? หนูก็จะบอกว่ามองไปยังไถ่ก็ยังเจอ แต่ก็พูดกับตัวเอง ไม่ได้บอกว่าฟังไม่เห็นรู้เรื่องเลย ก็เลยบอกกับตัวเองว่า เราเพิ่งมา ค่อย ๆ พูดกับตัวเอง ขอ ค่อย ๆ ก่อน แต่ก็ไม่ได้พูดกับพวกเขาว่า ฉันฟังไม่รู้เรื่องเลย คืออะไร มันคืออะไร ไม่ได้พูด แต่พูดกับตัวเองว่า ต้องค่อย ๆ คือ ใจตัวเองพูดอยู่ตลอดเวลาว่า ถ้าเสร็จหน้าที่ เสร็จอะไรแล้ว ขอมาทางสายนี้ แต่ไม่รู้จะไปที่ไหน เพียงแต่ใจรู้อย่างเดียวว่า เหมือนถูกสอนมาว่า ไหว้พระ ไหว้เจ้า ทำบุญ ใสบาตร อันนั้นคือสิ่งที่รู้อยู่ เพราะว่าทำ มาตลอด

ท่านอาจารย์ :

ไม่ยาก!!!

คุณเบญ :

ทำมาตลอดเวลา เพียงแต่เราว่า อยากได้ฟังธรรม ใจขอ ต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาไหว้ห้องพระ ขอเสร็จภารกิจขอเสร็จหน้าที่อะไรก่อน พูดไว้ว่าชีวิตนี้ขอทำมาหากินแค่อายุแค่นี้พอแล้ว คิดว่าอย่างไรก็ต้องอยู่ใต้ออยู่ แล้วเพราะต้องอยู่กับแม่ คิดว่าอย่างไรก็ต้องอยู่ใต้ออยู่ แล้วเพราะเรามีแม่คนหนึ่ง ไปไหนไม่ได้ ก็คิดแค่นี้ แต่ว่าขอให้ทุกอย่างมันจบลงเรียบร้อยก่อน ไม่ว่าจะอะไรก็ตาม และให้เหมือนตัวเองอิสระ คิดไปถึงว่าอาจจะไปถือบวช อาจจะไปถือศีลอะไรอย่างนี้

แต่ทั้งหมดทั้งมวล ไม่เคยได้เข้าลองเลย ไม่เคยได้ไปถึงเลย แค่คิดเท่านั้นเอง และถ้าว่าเราจบหน้าที่แล้วเราอาจจะไปทางนี้ดีกว่า ก็คงเหมือนกับที่เขาบอกว่าไปถือศีลที่นี้สิ ไปฟังธรรมที่นี้สิ แต่มันยังงี้ก็ไม่ได้ไปสักที เหมือนเรามีอย่างอื่นที่ต้องไป ไปเที่ยวบ้าง อะไรอย่างนี้ แต่พอถึงเวลาจบแค่ระยะ ๖ เดือนแรกของปี ๕๔ ที่เราอยู่โรงพยาบาลจนแม่เสีย หลังจากนั้นอีกแค่สามเดือนภารกิจทุกอย่างก็จัดทุกอย่างจบหมดแล้ว เหมือนอิสระเพื่อนโทรฯ มาว่าไปอินเดีย แต่ตอนนั้นเหมือนไว้ทุกข์อยู่ ความที่ยังเป็นเหมือนคนโบราณก็ไม่อยากจะไปทำอะไร แต่เพื่อนก็บอกว่า เหมือนทำบุญไง ก็ไป

นั่นคือก้าวแรกที่เราไป ไปเสร็จก็เจออาจารย์สงบกับพี่แดงอยู่
บนรถ ก็พูดธรรมะ ก็พูดไป หนูก็งงไป แต่ว่าก็ฟัง แต่ฟัง
ด้วยที่ว่าเป็นสิ่งดี คิดแต่ว่านี่เป็นสิ่งดี แต่ความเข้าใจยัง
ไม่มี แต่ในคำพูดบางคำพูดก็มาตรงกับประเด็นการ
ทำบุญใส่บาตร ทำทำไม? ทำแล้วได้อะไร? หนูก็ค่อย ๆ
คิดค่อย ๆ ฟังไป แล้วก็ไปนั่งคิด อ้อ เราทำบุญ เมื่อก่อน
เราทำบุญเราต้องขออย่างนั้น ขออย่างนี้ แต่ตอนนี้ไม่ใช่!!
ไม่ใช่อย่างนั้น!!! ไม่ใช่ ก็เลยคิดว่า นี่คือเส้นทางหนึ่งแล้ว
ที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ส่งให้หนูได้มา หนูก็เลย
บอก (ตัวเอง) ว่าต้องค่อย ๆ เข้าไปฟัง แต่บอกกับตัวเอง
ว่า คงต้องค่อย ๆ ปรับตัวเองแล้วก็ทำความเข้าใจ

จนไปฟังท่านอาจารย์ที่มูลนิธิฯ ท่านก็ถามว่า นี่เห็น ดอกไม้สวยไหม? ทุกคนก็บอกว่าสวย พยักหน้าแต่ไม่พูด ทุกคนเข้าใจใช่ไหม? มองซ้ายมองขวา ทำไมไม่มีใครตอบ (ท่านอาจารย์หัวเราะ) เราก็อ๊ะ! ไม่เข้าใจเหมือนกัน เราก็คงไม่ตอบเพราะเรายังไม่เข้าใจ (หัวเราะสนุก) ทำไมคน เก่า ๆ เขาไม่มีใครตอบเลย

แล้วเห็นอะไรคะ? ทุกคนก็ไม่ตอบ (ท่านอาจารย์หัวเราะ อีก) หนูก็ว่าหนูเห็นทุกอย่างที่อยู่ข้างหน้า วิทยากร ท่าน อาจารย์ ดอกไม้ ทุกอย่างก็อยู่ แต่ทำไมไม่ตอบ

แต่รู้ว่า เรายังมาใหม่ เราไม่แสดงอะไรออกไป เพียงแต่รู้ว่า เอ! ทำไมเขาไม่ตอบ จนมารู้ว่า ทุกคนคงเหมือนนอบ น้อม หรือไม่กล้าแสดงออก คิดอย่างนี้ หรือไม่เข้าใจ? หรือเข้าใจแต่ไม่บอก? เหมือนว่าเข้าใจแล้ว ก็เป็นการเห็น ก็คือเห็น สวยก็คือสวย หนูก็ว่า เออ...ค่อย ๆ เรียนรู้จาก สิ่งที่คนที่หนูคิดว่าเขาไปในทางที่ว่าจะเรียนรู้ด้วย ก็ โอเค จำจากตรงนั้นมา

นี่คือสิ่งหนึ่ง ที่ค่อย ๆ จนมาเข้าใจว่า แข็งคืออะไร ความ เข้าใจของหนูอาจจะแค่เล็กน้อย แข็งตรงไหน? เห็น ตรงไหน? เห็นแล้วเป็นอย่างไร? ตรงนี้ หนูเริ่มเข้าใจค่ะ

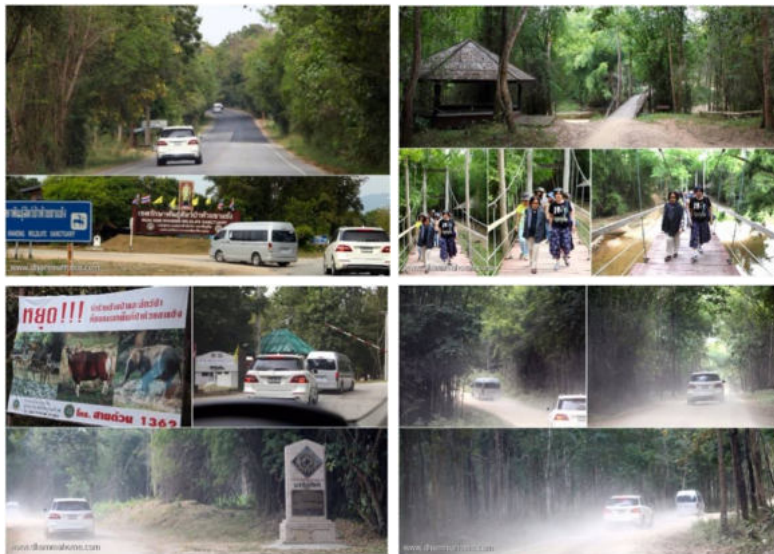

อนึ่ง กลุ่มของคุณเบญจวรรณ รัตมี
สุวรรณกุล ชอบที่จะท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ ทั้ง
ในและนอกประเทศ ซึ่งก็ได้กราบเรียนเชิญท่าน
อาจารย์ไปพักผ่อนที่ประเทศญี่ปุ่นมาแล้วครั้ง
หนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๗ มี.ค. - ๓ เมษายน ๒๕๕๘

กลุ่มคุณเบญญ เป็นกลุ่มที่สนุกสนานเฮฮา
มาก ๆ ไม่ว่าที่ไหนเมื่อไหร่ ก็มีแต่เสียงหัวเราะ
ตลอดเวลา ด้วยความที่คุณเบญญเป็นคนใจกว้าง
เปิดเผย มีน้ำใจ มีเมตตา ความเป็นมิตรเป็น
เพื่อนกับทุกคน จึงทำให้คนที่อยู่ในกลุ่มมีความ
สนุกสนาน เบิกบานใจไปด้วยกัน ไปที่ไหน ๆ ก็
มีแต่เสียงหยอกล้อ กระเช้าเข้าเหย่ เรียกเสียง
หัวเราะเฮฮาได้ตลอด จนท่านอาจารย์กล่าวว่า
เสียงหัวเราะแสดงว่ามีความสุขมาก ท่านบอก
ว่าท่านชอบใจ ที่ได้ยินเสียงหัวเราะของทุกคน

- ท่านอาจารย์ :** มีแต่เสียงหัวเราะนะคะ ถ้าอัดตั้งแต่ตอนหัวเราะ คงเต็มไปด้วยหัวเราะเลย เรื่องอะไรกันนี้
- คุณป้าจี้ด :** น่าจะอัดเสียงหัวเราะไว้ด้วยนะคะ หัวเราะทั้งม้วน
- ท่านอาจารย์ :** ไซ้ ที่หลังอัดไว้สิคะ
- คุณนภา :** แอ้วกำลังจะถ่ายรูป พอหัวเราะ ๆ มันติดภาพถ่ายออกมาเต็มเลย
- คุณวันชัย :** บางที ความที่ จะตลก แค่เดินออกมาก็ตลก เหมือนล้อต๊อกอะไรอย่างนี้ครับท่านอาจารย์ ชูศรี (มีสมมมมม) อะไรอย่างนี้ครับ
- คุณป้าจี้ด :** ไซ้คะ เดินออกมาก็หัวเราะแล้ว

คุณม้อ :

นี่รอคุณเร (เรวัตติ) คนเดียวเลยนะนี่ (หัวเราะกันครืน)

ท่านอาจารย์ :

(หัวเราะ) แค่นี้ก็หัวเราะ (หัวเราะกันใหญ่) แค่นี้ก็หัวเราะ แล้วใครเขาจะไม่แปลกใจได้อย่างไร อันนี้เอาไปเปิดให้ใครฟังล่ะคะ?

คุณวันชัย :

ไม่ ๆ ครับ ส่วนตัว

ท่านอาจารย์ :

เอาไปเปิดสิ เอาไปเปิดสิ คนจะได้บอกนี่อะไร หัวเราะตลอดวัน ชอบใจจังเลยคะ เนี่ย มีแต่เสียงหัวเราะตลอดเลย มีคนที่ไม่หัวเราะไหม? ไม่มี

คุณม้อ :

อาจารย์ ถ้าไม่หัวเราะก็ผิปกตินะคะ

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวหัวเราะอีกและ (หัวเราะกันใหญ่) แค่นี้ก็หัวเราะ คิดดูก็แล้วกัน ก็แสดงว่าที่นี่มีความสุขมาก

- คุณม้อ :** วันนี้ท่านอาจารย์บอกว่า มีคนไม่หัวเราะไหม? หนูก็ว่า คนไม่หัวเราะนี้ ผิดปกติใช่ไหม?
- ท่านอาจารย์ :** เราก็ไม่รู้ว่าเขากำลังทำอะไรอยู่ รู้คนอื่นรู้ยากมาก ไม่มีทาง
- คุณน้อย (ภาณี) :** ก็เป็นปกติของเขานี่ (หัวเราะ)
- ท่านอาจารย์ :** แล้วก็หัวเราะ เห็นไหม? แปลว่ามีความสุขกันจริง ๆ

- คุณม้อ :** ใครที่ว่า อยากจะถามอะไร ก็เริ่ม...
- ท่านอาจารย์ :** ที่เก็บ ๆ ไว้ ไม่มีโอกาสถาม ก็ถามเสีย
- คุณน้อย :** เก็บไว้เยอะไม่ใช่เหรอพี่ (เรวัตติ) นะ (หัวเราะกันครืน)
- คุณม้อ :** ไม่ต้องมองหนู
- คุณเรวัตติ :** ไม่ใช่ คือตัวผมนะ ความจำแย่มาก พอพูดไปนิดเดียว สักประเดี๋ยวก็ลืมแล้ว บางทีก็อยากจะจำให้ได้ จะเอาไปคุยกับเขาได้บ้าง ไปคุยแต่เรื่องไร้สาระ เรื่องธรรมดาไม่ค่อยได้เรื่อง

- คุณนภา :** เมื่อเช้าประมาณตีสี่ ตีห้า หนูเห็นผู้ชายสองคนคุยกันนะ
คะ คุยกันเกี่ยวกับเรื่องเมีย ๆ (หัวเราะกันใหญ่)
- คุณป้าจี้ด :** นินทาเมีย (หัวเราะ)
- คุณนภา :** แอ้วฆ่า ตื่นมาก็ฆ่ากับไม่ย
- คุณวันชัย :** คือ พอตีก็เห็นพีเรวัติ ตอนแรกก็ไม่แน่ใจว่า เอ๊ะ! ใคร
ผู้ชายตื่นมาขึ้นอยู่ เพราะว่าผมตื่นมาตีสามครึ่งแล้วก็เข้า
ห้องน้ำเสร็จ ก็ไปอาบน้ำแล้วก็มาเก็บเตียง แล้วพีเรวัติก็
เดินไปพอดี อ้อ! พีเรวัติเหวอ ตื่นแต่เช้า ตื่นเช้าจังเลย
พีเรวัติก็บอกว่า อ้าวแล้วคุณละ

- คุณนภา :** (หัวเราะ) ก็ตื่นเช้าเหมือนกัน (หัวเราะกันสนุกสนาน) มา
ถามอะไรผม
- คุณวันชัย :** มาถามอะไรผม (หัวเราะกันใหญ่)
- คุณนภา :** คุณวันชัยก็ถามทำไมไปถึงตื่นเช้า อ้าวคุณก็ตื่นเช้า
เหมือนกัน (หัวเราะ)

คุณวันชัย :

ที่นี่ผมก็เล่าให้พี่เรวัตฟังว่า พอเข้าห้องน้ำ ผมก็นึกถึงว่า อนุโมทนาคุณเบญจ ว่ามาแบบนี้ คือว่ามาให้ท่านอาจารย์ ได้พัก แล้วก็นึกไปถึงคำที่ท่านอาจารย์พูดที่เวียตนาม ที่ บนแท๊กซี่ หลังจากที่ได้ไปเยี่ยมผู้ป่วย แล้วก็ได้กราบท่าน อาจารย์ว่า ชีวิตของท่านอาจารย์เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มาก ท่านอาจารย์ก็พูดคำที่ประทับใจมาก ผมเอามา ถ่ายทอดในเว็บไซต์ ทุกคนก็ประทับใจว่า ท่านอาจารย์ พูดคำว่า "ใช้ให้คุ้ม"

แล้วเมื่อวาน ท่านอาจารย์ก็พูดเรื่องที่ว่า ท่านอาจารย์มีความเจ็บ (หัวเข่า) หมายความว่า ร่างกายก็มีความเสื่อมไปอย่างนี้ แล้วท่านอาจารย์พูดคำหนึ่งว่า ก็รู้จักถนอมอะไรอย่างนี้ ท่านอาจารย์ไม่ได้หมายความว่าถึง ความเป็นท่านอาจารย์ที่จะถนอม แต่หมายความว่า พวกเราจะเสียโอกาสในการที่จะได้ฟังอะไรอย่างนี้นะครับเพื่อประโยชน์

ก็ไม่มีอะไร ก็มีแต่ความซาบซึ้งว่า เวลาที่เราอยู่กับตัวเอง ที่เมื่อวานได้กราบเรียนท่านอาจารย์ตอนเช้าว่า พอดีฟังวิทยุออนไลน์ในเว็บไซต์ เพราะว่าเปิดวิทยุตอนเช้าแล้วมันไม่ค่อยได้ยินครับท่านอาจารย์ สท. ท่านอาจารย์เปิดได้ยินไหมครับ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ได้ยินเลยคะ รับไม่ได้เลยคะ

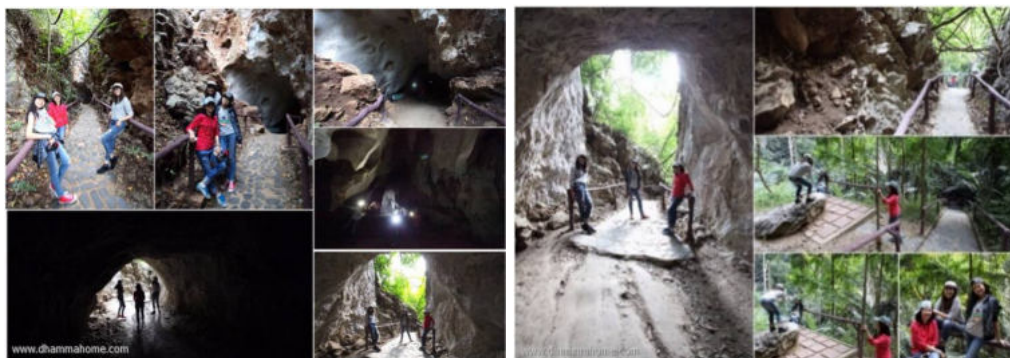

คุณวันชัย :

ผมได้แว่ว ๆ ครับ แล้วก็เลยเปิดวิทยุออนไลน์ (ในเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ) ตอนเช้าก็ตื่นเช้าก็เลยฟัง อย่างที่กราบเรียนท่านอาจารย์ว่า ท่านอาจารย์พูดถึงเรื่องพระราชที่อุ้มลูกไปไหนก็ติดลูก อุ้มหรืออย่างไหนแหละครับ เอาไปด้วย ไปไหนก็ไป แล้วปรากฏว่าลูกตาย อำมาตย์ก็ไม่บอก จนเผาศพเสร็จไปหมดแล้ว ก็กลัวเสียใจ แต่ตอนหลังมารู้ ก็รู้สึกเสียใจ แต่ว่าท่านก็พิจารณาปฏิจจสมุปปาต ท่านก็ถึงความเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

ผมก็กราบเรียนท่านอาจารย์ว่า เพราะเคยสนทนากับ
อาจารย์วิชัยที่พม่า เรื่องความสะสมทางธรรม เอ้อแล้ว
พูดอย่างที่ไม่ละเอียดถึงที่ว่า ถ้าไม่มีพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า ไม่มีคำ การเจริญของสติปัฏฐานหรืออะไรอย่างนี้ จะ
เป็นไปได้อย่างไร แต่เมื่อวานผมก็ไม่ได้กราบเรียนถาม
ท่านอาจารย์โดยชัดเจน ผมเพียงถามว่า ท่านต้องมีการ
สะสมมาแน่ในสมัยก่อน ๆ ถึงชาตินั้น ท่านก็พิจารณา
ปัจจุสมุปปาต

ท่านอาจารย์ก็พูดเรื่องราว ขณะนี้เอง ถ้าเรามีความสะสม
ซึ่งตอนหลัง ๆ นี่ท่านอาจารย์พูดเรื่อง ที่ละน้อย สะสมไว้
เก็บไว้ ก็ยิ่งชัดเจนว่า ทุกคนก็ฟัง แล้วก็ขณะนี้เอง อย่างที่
บอก ผมเข้าห้องน้ำอย่างนี้ แทนที่มันจะไปเรื่องอื่นมันก็
ไม่ไปเลย มันก็ไปเรื่องนี้

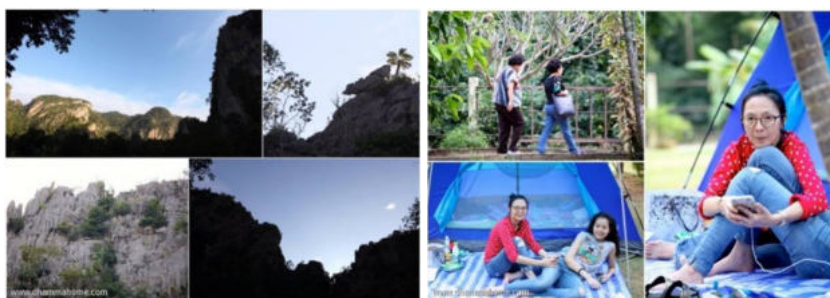

เพราะฉะนั้น ทุกคนมีที่ฟังขณะไหน ก็ขณะที่เห็นได้แบบนี้
ซึ่งท่านอาจารย์ก็พูดมาตลอด แล้วความเข้าใจนี้ ก็ต้อง
กราบท่านอาจารย์ คิดทีไรก็กราบท่านอาจารย์ นั่งอยู่หน้า
ทีวีก็กราบท่านอาจารย์ในทีวี (หัวเราะ) ในวิทยุ ในอะไร
อย่างนี้นะครับ ก็แค่นั้นเอง ก็รู้สึกกว่า ก็เป็นคำทั้งหมดที่
มันรวมกันที่ว่า ใช้ท่านโดยถนอม หรือว่า หมายความว่า
ทุกคนถนอมท่าน ก็อนุโมทนาคุณเบญญา ให้ท่านอาจารย์
ได้อยู่สบาย หมายความว่า ด้วยความอย่างนี้ ถ้าธรรมะ
เขาจะมาอย่างไร มันก็เป็นธรรมดา ปกติ อะไรอย่างนี้
ครับ กราบท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

คะ ที่นี้ "ปกติ" นี้ เราลืมน้ำมันเตียนนี้ เพราะเกิดแล้ว เราก็จะพยายาม บางคนจะไปทำให้มันเป็นปกติอีก คล้าย ๆ กับว่าปกตินี้มันไม่ใช่ปกติ แค่นี้ ปกติแล้ว เพราะเกิดแล้ว นี่ก็ปกติแล้ว คือ ทุกอย่าง คำว่าปกติหมายความว่าถึงสิ่งที่เกิดแล้ว มันขาดแต่เพียงการ "เข้าใจ" ว่าสิ่งนี้แหละที่มันเกิด มันดับ แล้วมันไม่กลับมาอีก แล้วมันก็เป็นไปตามเหตุตามปัจจัย

...เพราะฉะนั้น ที่มันยากแสนยาก เตียนนี้เท่านั้น!!! ที่กำลังปรากฏ!!! ไม่ต้องไปไหนเลย แต่ว่าพึงธรรมะ เพื่อเมื่อไหร่เราจะเข้าใจสิ่งที่มันปรากฏ เพราะว่ามันต้องมีปัจจัยทำให้เกิดขึ้น แล้วก็ดับ ตรงนี้ดี และแม้แต่คำที่เราสะสม ไม่กลับมาอีก ณ กาลครั้งหนึ่ง จะไม่มีวันนี้อีก จะไม่มีขณะแต่ละขณะที่ผ่านมาไปแล้วอีก...

...เพราะฉะนั้น มันเดินหน้าตลอด แต่ว่าไม่มีใครรู้ว่าอัน
เก๋มันไม่เหลือ มันก็มีอันใหม่ที่ทำให้เราคิดถึงว่ามัน
จะต้องเป็นอย่างนี้ อย่างนี้ อย่างนี้ ไปเรื่อย ๆ เดี่ยวเราก็
จะกลับบ้าน เดี่ยวเราก็จะแวะสามชุก แต่ว่า เดี่ยวนี้!! ที่
เป็นปกติคือมันเกิดแล้ว ไม่ต้องไปหาความเป็นปกติที่ไหน
เลย!!...

...เพราะฉะนั้น ท่านถึงได้ตรัสไว้ "เป็นผู้มีปกติเจริญสติ
ปัฏฐาน" ถึงจะสามารถรู้ได้ว่าเดี๋ยวนี้ไม่มีใครไปทำให้เกิด
เกิดแล้วดับแล้วด้วย แล้วอีกนานเท่าไรกว่าจะรู้ว่า กว่า
ที่เราสะสมมาเนิ่นนานจะเป็นกับหนึ่งก็ได้ หรืออย่างไร ๆ
ก็ตามแต่ จะถึงเวลาที่มันดับ เมื่อนั้นแหละ เราหรือ?...

...เพราะฉะนั้น เราก็ได้แต่พูดว่า ไม่ใช่เรา เห็นไม่ใช่เรา ได้ยินไม่ใช่เรา เราก็พูด ใช่ไหม? แต่คำพูดทุกคำมันจะเก็บอย่างชนิดซึ่งน้อยมาก เพราะว่าอย่างอื่นมันเยอะมาก ใช่ไหม? ในแผนกโกฏกัปจิตของคนเป็นสภาพที่ไม่ปรากฏ สีสันวรรณะให้รู้ว่ามันดำหรือว่ามันขาวหรือมันอะไรเลย ทั้งสิ้น แต่มันสะสมทุกอย่างที่เป็นกุศลและอกุศล ตรงนี้ค่ะ แม้แต่กุศลชนิดหนึ่งเกิดแล้ว ดับแล้ว สะสมแล้ว!!...

...อกุศลชนิดหนึ่งเกิดแล้วไม่ได้หายไปไหนเลย มันเกิดที่จิต มันก็อยู่ที่จิต ตัวจิตที่เกิดขึ้นขณะนั้นดับ แต่สิ่งที่มันมีแล้วในจิตนั้นมันสืบทอดอยู่ในจิตต่อ ๆ ไป มันถึงได้ แต่ละหนึ่งก็อภยาศัยต่าง ๆ กัน...

...แต่ก็เป็นบุญ ที่ได้ฟังธรรมะ จะน้อย จะมาก จะอย่างไร
 สนุกสนานร่าเริง มันก็เป็นสิ่งซึ่งมีในจิตแล้ว แต่ว่ามันต้อง
 สะสมต่อไป เพราะว่าอย่างอื่นมันขึ้นมากลบ เหมือน
 อย่างมีเมล็ดพืชที่อยู่ในจิต แต่ไม่มีการบำรุงรักษาเลย
 แล้วอกุศลทั้งหลายมันก็มาเบียดเบียน อย่างชวานาปลุก
 ข้าวมันก็ได้งอกงามอะไร...

...แต่ว่าจริง ๆ คือ ถ้าใครยังไม่รู้ว่า ธรรมะคืออะไร เขา
 ไม่มีทางถึงธรรมะได้!! ต้องเดี๋ยวนี้ทั้งหมด!! แต่เดี๋ยวนี้ก็
 ธรรมะแล้ว (ท่านอาจารย์ตะมะมือที่โต๊ะ) เห็นนี้ก็ธรรมะ
 แล้ว คิดก็ธรรมะแล้ว เสี่ยงก็ธรรมะแล้ว เพราะฉะนั้น กว่า
 ทุกอย่างเป็นธรรมะ เราก็ลองคิดดูก็แล้วกัน เมื่อไหร่

ปัญญาจะถึงระดับที่ เดียวนี้เป็นปกติที่จะรู้ว่าเป็น
ธรรมะ!!!

เพราะจากฟัง ก็เก็บคำว่า "เดี๋ยวนี้เป็นธรรมะ" แล้วก็มีเห็น
มิได้ยิน นี่ก็เก็บไว้แล้ว แต่มันยังไม่ถึงเวลาที่ "เขาเกิดเอง
โดยเป็นสติสัมปชัญญะ" มีแต่ "ความไม่รู้" จะไป "ทำ" มัน
ก็หมด หมายความว่าไม่ใช่ความเข้าใจธรรมะที่ลึกซึ้งที่จะ
เห็นว่าพระพุทธรูปเจ้าท่านเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
กว่าจะได้เป็น เพื่อใคร? ก็เพื่อทุกคน ซึ่งรู้เองไม่ได้!!!...

...เราสนุกกันทั้งวันเราก็รู้ไม่ได้ แต่พอฟังพระธรรม ทีละ
เล็ก ทีละน้อย เราเริ่มเข้าใจ ค่อย ๆ รู้ว่า สิ่งที่เราทราบดี
แหละ เป็นสิ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ไม่ได้รู้อื่น
อย่างอื่นมันไม่มี!! เดียวนี้มีอะไรนั้นแหละสิ่งที่เกิดแล้ว
แล้วก็ปรากฏว่า ไม่มีใครไปทำให้เกิดด้วย แล้วก็ดับไป
โดยไม่มีใครรู้ด้วย!!...

...เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรมก็เพื่อสะสมความเห็นถูก ไปชำระล้างจิต ซึ่งมันจะมีอะไรเยอะแยะเราก็ไม่รู้ได้ จนกว่าเกิดเมื่อไหร่ ปรากฏว่ามี อยู่ตรงนี้ สะสมมา ยัง ไม่ได้หมดไป อย่างความโกรธ มันก็ไม่ได้อยู่ที่ไหน มันอยู่ในจิต ยังไม่ถึงเวลามันก็ไม่เกิด แต่พอถึงเวลามันก็ เพราะ มีตรงนี้นั่นถึงเป็นปัจจัยให้เกิดขึ้นมาอีกได้...

...เพราะฉะนั้น ธรรมะนี้ ฟังก็ฟังให้เข้าใจอย่างเดียว ไม่ต้องไปทำอะไรเลยทั้งสิ้น เพราะมันเป็นธรรมะที่เกิดแล้ว แล้วใครจะไปทำอะไร? ไซ้ไหม? ทั้งหมดมันเกิดแล้ว นอกจากฟังแล้วก็มีใจเข้าใจขึ้นว่า ถึงเวลา การที่ สะสมไว้แล้วเขาก็จะเป็นไปตามที่เขาสะสม...

...ทำไมเราคิดเรื่องที่เราสนุกสนาน เพราะสะสมมาเป็น
 อย่างนี้ ใช่ไหม? คนอื่นเขาเป็นอย่างนี้ไม่ได้หรอก แต่ละ
 หนึ่งก็เป็นแต่ละหนึ่งจริง ๆ เพราะฉะนั้น แต่ละหนึ่งที่
 สะสมความเข้าใจถูก ความเห็นถูก วันหนึ่งก็จะถึงเวลาที่
 สามารถที่จะรู้ว่า อ้อ...สติเป็นอย่างนี้ สัมปชัญญะเป็น
 อย่างนี้ ไม่ต้องเรียกชื่อ เพราะว่าตอนที่ตรัสรู้ไม่มีชื่อเลย
 เหมือนธรรมะเดี๋ยวนี้ไม่มีชื่อเลย!!...

...แต่ว่า ธรรมะเดี๋ยวนี้เกิด แล้วไม่รู้ตาม ตามเลย ที่เรา
 เรียนวิถิจิต รูปยังไม่ทันดับเลย กุศลจิตหรืออกุศลจิตเกิด
 แล้วก่อนรูปดับ เวลานี้เราไม่รู้ว่ารูปดับเร็วแค่ไหน? มาก
 แค่นั้น? เพราะฉะนั้น ความไม่รู้ มากแค่ไหน? กว่า
 "ความรู้" จะ "ตาม" แทน "ไม่รู้" ไปหมดจนกระทั่ง ทุกอย่าง
 เป็นธรรมะ...

นี่คือการอบรม ที่ใช้คำว่า "ภาวนา" ไม่ใช่ทำอย่างอื่นเลย แต่ก่อนอื่น ต้องเป็น "สัจญาณ" ความเข้าใจที่มั่นคงจริงๆ ว่า ธรรมะ คือ เดี่ยวนี้!!! ทั้ง ๆ ที่มันไม่ปรากฏเป็นธรรมะเลย เป็นเห็น เป็นคิด เหมือนเดิม

คุณน้อย :

ท่านอาจารย์พูดว่า ธรรมะคือเดี่ยวนี้นี้ ทุกอย่างเป็นธรรมะ สัจญาณก็จะจำแต่ ทุกอย่างเป็นธรรมะ เดี่ยวนี้เป็นธรรมะ

ท่านอาจารย์ :

ค่อย ๆ ค่อย ๆ ฟัง คือ ถ้าไม่ฟังก็คิดว่าธรรมะอยู่ที่อื่น ลืมว่า "เดี่ยวนี้นี้" ใช่ไหม? เพราะฉะนั้น ถึงฟังอย่างนี้ กว่าจะรู้ว่า นี่ ๆ ๆ (เคาะโต๊ะ) เป็นธรรมะ ใช่ไหม? กว่าจะถึงตรงนี้ล่ะ (ชี้ไปที่จุก) กว่าจะถึงตรงนี้ล่ะ (ชี้ไปที่ตา) กว่าจะถึงตรงนี้ล่ะ (ชี้ไปที่หู) ว่าเป็นธรรมะ แต่ว่าฟังมาแล้วเท่าไร ใช่ไหม?

...กว่าเขาจะเป็นสัญญา ความจำ ที่มันคงตามที่ได้ฟัง ว่า
ขณะนี้ธรรมะ ไม่ใช่เรา!! เห็นนี้เป็นธรรมะไม่ใช่เรา ค่อย ๆ
เพิ่มความเข้าใจว่า ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง แต่ว่าไม่ใช่เรา!!
เพราะฉะนั้น ขณะนี้ยังไม่ได้รู้เลย ว่าธรรมะคือสิ่งที่มีจริง
มีจริงต้องตามธรรมดา เดียวนี้แหละ!!!!...

คุณม้อ :

อาจารย์คะ ถ้าสะสมของเราไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ สภาพ
ธรรมมันจะอัตโนมัติ แบบมองเป็นด้านที่ว่า...

ท่านอาจารย์ :

อย่างไรก็ตามแต่คะ "ไม่มีเรา" แต่ "เข้าใจเพิ่ม" อย่างเรา
ไปเรียนหนังสือ ก็มีเด็กสองคนไง พี่เขาเข้าโรงเรียน อ่าน
หนังสือออก น้องร้องไห้กลัวจะอ่านหนังสือไม่ออก กลัว
ถึงเวลาแล้วจะอ่านหนังสือไม่ออกอย่างพี่ (หัวเราะ)

...ที่เขาไปโรงเรียนแต่ละวัน ที่เขาเห็นแต่ละตัวนี้ จากคนที่
ไม่เคยเห็นเลย ก็คือว่า "เข้าใจ" เพราะฉะนั้น ตัวตนนี้ต้อง
ออกไป เพราะเข้าใจ แต่ขณะนั้นก็เป็นเราอยู่แล้วตลอด

ไป จนกว่าความเข้าใจเขาถึงระดับที่เขาจะเห็นตัว
ธรรมะ!!!

ตอนนี้ตัวธรรมะมี แต่ไม่ปรากฏกับความเข้าใจ มีแล้วก็
อวิชชาตามเลย คือเขาตามตลอดทุกวาระของจิตที่
เกิดขึ้น จิตนี้เขาต้องเกิดขึ้นทีละหนึ่งขณะ จะซ้อนกัน
ไม่ได้เลย ถ้าจิตนี้ไม่ดับ จิตอื่นเกิดไม่ได้ ต้องจิตนี้ดับไป
แล้วที่ใช่ว่าอนุขณะ คือขณะเกิดไม่ใช่ขณะดับและ
ขณะที่ไม่ใช่ขณะเกิดขณะดับคือขณะที่ยังตั้งอยู่ชั่วคราว
เมื่อทั้งสามขณะนี้ปราศไป หหมดไปแล้ว เป็นปัจจัยให้จิต
ขณะต่อไปเกิดได้ แล้วเวลานี้เท่าไรแล้ว? นับไม่ถ้วน!...

...เริ่มรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่มีพระองค์ ไม่มีทาง
ที่สัตว์โลกจะรู้ความจริงได้เลย มีดสนิทเลย เหมือนคนตา
บอด เมื่อวานนี้เราสนุกแค่ไหน? ลืมแล้ว หหมดแล้ว ไม่
เหลือแล้ว ใช่มั้ย ใครนึกออกบ้าง? ได้เพียงบางส่วน แต่
ส่วนที่เป็นจริง ๆ แต่ละหนึ่งขณะมันไม่มีทาง อย่างไรก็ตาม ๆ ก็
ใครไปจำให้ครบถ้วน เป็นไปไม่ได้ ทุกวันเป็นอย่างนี้ แล้ว
อะไรเหลือ? ในชาติหนึ่ง ชาติหนึ่ง ก็มีแต่สิ่งซึ่งมันเป็นไป
โดยไม่มีการเข้าใจความจริง...

...กับสิ่งที่ขณะนี้กำลังฟัง สะสมบุญ เหมือนชาติก่อน จำไม่ได้เลยอยู่ไหน แต่ว่าเดี๋ยวนี้กำลังเป็นอย่างนี้!! ชาติหน้าก็ 모르อยู่ไหน เคยทำอะไรไว้ แต่ความเข้าใจที่ได้สะสมไว้ สะสมอยู่ในจิต เป็นปัจจัยให้มีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง แต่ลองคิดดู ชาติหน้าเป็นนก ชาติโน้นเป็นงู ชาตินี้เป็นช้าง เมื่อไหร่จะได้ฟังอีก ไซ้ไหม?...

...แต่ว่า แต่ละชาติที่เกิดมาแล้วมีโอกาสได้ฟัง คนที่สะสมมาเท่านั้นที่จะเห็นประโยชน์ จะมาก จะน้อย ก็ยังรู้ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้สิ่งที่มี แต่ความจริงเขาใช้คำว่า ตรัสรู้ คำเดียว แต่เขาไม่รู้ว่า รู้อะไร? แต่เดี๋ยวนี้ นี่แหละทั้งหมด จิตแต่ละหนึ่งขณะเกิดพร้อมเจตสิกเท่าไร แล้วก็เจตสิกแต่ละหนึ่งเป็นปัจจัยโดยสถานะต่างกัน ความเป็นเจตสิกนั้น ๆ เป็นปัจจัยโดยต่างกัน ผัสสะเขาก็เป็นปัจจัยโดยฐานะของผัสสะ ความรู้สึกเขาก็เป็นปัจจัยโดยฐานะของความรู้สึก แต่ละหนึ่งเกิดพร้อมกันดับพร้อมกัน แล้วใครไปรู้? ต้องฟังพระธรรมอย่างเดียว!...

...เพราะฉะนั้น ฟังแล้วไม่ใช่ไปทำอะไรเลยทั้งสิ้น!!!
 "เข้าใจ" ขณะไหนหลงลืมสติก็รู้ เป็นธรรมดา คือเป็น
 ธรรมะ จนกว่าแม้ขณะนั้นก็เป็นธรรมะ...

ที่มันยากแสนยาก
 เต็มวันเท่านั้น ที่กำลังปรากฏ
 ไม่ต้องไปไหนเลย
 แต่ว่า ฟังธรรมะ
 เพื่อ เมื่อไหร่เราจะเข้าใจสิ่งที่มีปรากฏ
 เพราะว่า
 มันต้องมีการปฏิบัติให้เกิดขึ้น แล้วก็ดับ
 ตรงนี้คือ
 และ แม้แต่คำที่เราละสม ไม่กลับมาอีก
 ณ กาลครั้งหนึ่ง
 จะไม่มีวันนี้อีก
 จะไม่มี ขณะแต่ละขณะ ที่ผ่านไปแล้วอีก

...การที่จะรู้แจ้งสภาพธรรมะตามความเป็นจริงถึงการดับ
 ก็เลยได้ ได้จริง ๆ !!! เพราะว่า กว่าที่จะเข้าใจว่าหนทาง
 หนทางรู้และเข้าใจโดยตลอด ถ้าไม่เข้าใจ ไม่ใช่หนทาง
 ถ้าไม่รู้ ก็ไม่ใช่หนทาง

เรื่องผิดมีมาก เพราะเหตุว่าสะสมความไม่รู้ไว้เยอะมาก
 แล้วจะไม่ผิดได้อย่างไร? แต่พระธรรมแต่ละคำ ทำให้ผู้
 เข้าใจรู้ได้เลยว่าอะไรผิด จึงละได้ จึงละหนทางที่ผิดได้
 อย่างโลภะ ถ้าไม่รู้จักโลภะ แล้วละโลภะไหน? ไม่เห็นเลย
 หน้าตาเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ แต่พอโลภะเกิด เป็นธรรมะชนิด
 หนึ่ง แค่ว่าสิ่งที่มีจริงที่เป็นลักษณะนี้ ไม่ใช่ลักษณะอื่น กว่า
 จะไม่ใช่เรา!! เพราะฉะนั้น ประมวลคำสอนทั้งหมด
 "ธรรมะทั้งหลายเป็นอนัตตา" คำเดียว ถึงความเป็นพระ
 อรหันต์...

...ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ หุบป่าตาด จังหวัดอุทัยธานี...

ขออนุโมทนาในกุศลทุกประการของคุณเบญจวรรณ รัตมีสุวรรณกุล และเพื่อน ๆ

"...พระธรรมแต่ละคำทำให้ผู้เข้าใจ รู้ได้เลยว่า อะไรผิด จึงละได้ จึงละหนทางที่ผิดได้..."

กราบทำนุชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของ
คุณเบญจวรรณ รัศมีสุวรรณกุล และเพื่อน ๆ
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

